

College van burgemeester en wethouders
Gemeente Dronten
Postbus 100
8250 AC DRONTEN

Onderwerp: Gevraagd advies regioplan laaggeletterdheid
Datum: 12 mei 2021
Uw kenmerk: -
Ons kenmerk: 2105lf01

Geacht college,

De ASD is gevraagd haar advies te geven over het concept regioplan laaggeletterdheid.

In het concept regioplan laaggeletterdheid lijkt het tijdspad nog onduidelijk en sterk afhankelijk van zaken die nog niet nader zijn ingevuld. ASD Dronten acht het, uit oogpunt van betrokkenheid en efficiëntie, zinvol om op basis van de wensen van de doelgroep uit te gaan van het bestaande aanbod en dit waar nodig bij te stellen.

In het concept regioplan laaggeletterdheid missen wij vooral de input vanuit de doelgroep zelf. Er zijn ooit ambassadeurs aangesteld en wij pleiten er voor om deze ervaringsdeskundigen opnieuw te (laten) benaderen.

U geeft zelf al aan onder artikel 1.2 dat de doelgroep ingewikkeld te bereiken en ondersteunen is. Het bereiken van de doelgroep wordt naar ons idee vergroot en versterkt door deze ambassadeurs onderdeel te laten zijn van dit regioplan.

In artikel 2.3.4 worden de taalambassadeurs wel benoemd, maar dit komt verder nergens in het regioplan terug. Binnen de omgekeerde visie wordt de inwoner als uitgangspunt genomen, maar het lijkt er op dat de werkwijze die gevolgd wordt in het concept regioplan laaggeletterdheid niet uitgaat van de doelgroep als startpunt, maar als eindpunt. Pas als duidelijk is wat de vraag is kan er aanbod gecreëerd worden dat iets toevoegt voor het collectief.

Sinds de wijziging van de WEB in 2015 bestaat er een verplichting tot regionale samenwerking. In 2015 is er gecommuniceerd dat Flevoland op dat vlak de krachten bundelt. Wij missen in het concept regioplan laaggeletterdheid de lessen die uit 6 jaar samenwerken te trekken zijn.

Wat ons opvalt is dat in een rapport uit 2017 over de wijziging WEB het volgende te lezen is:
De meeste gemeenten zijn geen voorstander van verplichte regionale samenwerking, vanwege de grote verschillen tussen gemeenten. De meeste aanbieders en welzijnsorganisaties werken ook niet op arbeidsregionaal niveau, dus met betrekking tot het aanbod heeft het (in de meeste gevallen) geen meerwaarde.

Slechts in het kader van het formele aanbod zien sommige gemeenten wel de meerwaarde in van regionale samenwerking. De samenwerking zouden ze liever niet opgelegd willen krijgen.

Een enkele aanbieder stelt dat de regionale samenwerking extra administratieve lasten met zich meebrengt en dat het onderhouden van contact met afzonderlijke gemeenten efficiënter werkt.

Onder artikel 1.3 geeft u zelf al aan dat er verschillen zijn per gemeente.

Wij hopen dat de bevindingen uit het genoemde rapport en de verschillen per gemeente dit regioplan niet in de weg staan bij de beoogde uitvoering.

Wij adviseren om vooraf de commitment per gemeente goed te toetsen.

Flevoland heeft mede vanwege eerdere deelname aan een pilot op dit moment in elke gemeente een Huis voor Taal. Deze functioneren al langer en zijn ook al langer bekend met de doelgroepen en de andere netwerkpartners. Binnen Huis voor Taal is gestart met DUZ, een projectplan waarbij de uitkomsten het uitgangspunt vormen tot het ontwikkelen van een strategie om laaggeletterde inwoners te bereiken. Het bereiken van de doelgroep staat hoger op de wensenlijst van de uitvoerenden dan het vroegtijdig signaleren. Het lijkt ons zinvol om bestaande initiatieven als deze op elkaar af te stemmen om te voorkomen dat er teveel systemen naast elkaar worden opgezet. De kans is groot dat informatie al bekend is. Ons advies is om de reeds bestaande expertise en bevindingen zoveel mogelijk te benutten binnen dit regioplan voor laaggeletterdheid. Het kan immers niet de bedoeling zijn om dubbele werkzaamheden te verrichten.

Wat ons grote zorgen baart is de voorgestelde regulering door de gemeenten, die vinden dat ze verantwoordelijkheid moeten nemen om te zorgen dat aanbieders een wederzijds exclusief en gezamenlijk volledig aanbod realiseren door actief te sturen via bijvoorbeeld aanbestedingsprocedures en ketenoverleggen die zij faciliteren.

Op bladzijde 34 van het concept regioplan laaggeletterdheid wordt benoemd dat er per gemeente een overzichtelijk en samenhangend aanbod gerealiseerd gaat worden van formele en non-formele aanbieders. Voor zover wij dit kunnen inschatten is dat in de gemeente Dronten al gerealiseerd en werkt dit naar tevredenheid. "Never change a winning team".

Wat al goed is behoeft in onze ogen geen aanpassing.

Bij het afstemmen van het formele en informele aanbod aan educatie lijkt het ons in ieder geval wenselijk om de betrokken doelgroep blijvend te bevragen waar de voorkeur ligt. Daarmee wordt de vraag leidend en kan het gewenst aanbod daarop worden afgestemd.

Bij navraag wordt bevestigd dat er in Dronten behoefte is aan een centraal herkenbaar punt buiten de bibliotheek. De bibliotheek lijkt te intimiderend en te confronterend voor de doelgroepen. Bij een centraal herkenbaar punt is onafhankelijkheid van groot belang net als duidelijke informatie.

Bij de inrichting van een centrale toegang is het raadzaam rekening te houden met de synergie tussen de samenwerkingspartners. De problematiek van iemand die laaggeletterd is, is veel breder dan de vraag om educatie.

Vaak komt iemand vanuit de doelgroep NT1 voor het eerst in beeld bij vragen rondom werk, financiële bijstand, netwerkversterking, kinderen en/of zorg. Het blijkt echter moeilijk om diegene te laten beseffen dat aanvullende hulp door educatie een goede optie is.

De drempel lijkt hoger te worden als men dan ook nog naar een ander loket of andere locatie wordt verwezen. Bundeling van betrokken partijen binnen een centraal herkenbaar punt voorkomt dat er meerdere mensen bezig zijn met (deels) dezelfde problematiek voor dezelfde inwoner en zorgt er voor dat onderlinge afstemming beter kan plaatsvinden.

Vanuit de doelgroep NT2 blijkt de samenwerking met netwerkpartners en de toestroom naar bijvoorbeeld Huis voor Taal heel goed te werken. Soms is het zelfs nodig om daarbij prioriteiten te stellen en op de rem te trappen.

Dat wijst er naar onze mening op dat beide doelgroepen om een andere aanpak vragen, zoals u zelf ook aangeeft. Het heeft onze voorkeur om taal en welzijn goed op elkaar af te stemmen. Om extra duidelijkheid aan de inwoners te bieden zou er bijvoorbeeld gewerkt kunnen worden met een stroomschema.

We zien een splitsing in doelgroepen en leeftijden, maar ook de oorzaken van laaggeletterdheid kunnen een grote rol spelen bij de gewenste aanpak. Voorbeelden hiervan zijn: gemiste kansen door onvoorziene omstandigheden, verstandelijke beperkingen (LVB), dyslexie of dyscalculie, afasie of het ontbreken van motivatie. Het lijkt ons dat dit zeer relevant kan zijn.

In de afsluiting van het regioplan laaggeletterdheid wordt de ambitie uitgesproken om zoveel mogelijk laaggeletterde inwoners binnen Flevoland te bereiken

Als we uitgaan van het voorliggende concept regioplan laaggeletterdheid is de inhoud veel te hoog gegrepen voor veel mensen. In het kader van een inclusieve samenleving zijn wij sterke voorstander van een duidelijke infographic en/of pictogrammen ter ondersteuning van de tekst.

Zoals u tussen de regels door wellicht al heb kunnen lezen willen wij tot slot nog één advies meegeven en dat is het voorkomen van dubbel werk. Bevraag de doelgroepen wat er nodig is, maak daarvan een inventarisatie om te beoordelen wat er nog gedaan moet worden en stem daarop de doelen af. Daarmee kan meer concreet en sneller een bruikbare monitor worden ingericht die ook de input van de doelgroep bevat.

ASD Dronten hoopt dat haar advies kan bijdragen tot een constructief regioplan voor laaggeletterdheid binnen Flevoland. Wij hebben moeten constateren dat niet in elke gemeente de adviesraad de kans gekregen heeft om een advies uit te brengen. Dat vinden wij bijzonder jammer, want met de steun van alle adviesraden was het met recht een regioplan te noemen.

Vriendelijke groet,
namens het bestuur van de ASD Dronten,

Lia Flipse, ambtelijk secretaris ASD Dronten

